

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No 002874

CERTIFICATE

This is to certify that University approval is given to *Smt. Gangabai Khivaraj Ghodawat Kanya Mahavidyalaya (Arts & Commerce), Jaysingpur, Tal-Shirol, Dist. Kolhapur* to conduct the following courses for the academic year 2021-22.

Faculty of Humanities and Commerce & Management

BA-I Grant-in-aid Division-1

Govt. Approval

University Recent Approval

Compulsory

Optional

Permanent Affiliation

- एनजीसी-३५८५/८९०९/विशि-२, दिनांक. १३ ऑगस्ट, १९८५
- संलग्नता/टी-२/एसजीबी/१०७८९, दिनांक. १६ फेब्रुवारी, २००५
- इंग्रजी, मराठी, अर्धमागधी, एस.टी.डी.
- इंग्रजी, मराठी, हिंदी, अर्धमागधी, मानसशास्त्र, इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र.

BA-I Non grant Division-1

Govt. Approval

University Recent Approval

Compulsory

Optional

- एनजीसी-२००९/तुकडया/(३४५/०९)/मशि, दिनांक १२/०४/२००२.
- संलग्नता/टी.२/गौरकर /१०८५६, दि. १९ मार्च, २००३
- इंग्रजी, मराठी, अर्धमागधी, एस.टी.डी.
- इंग्रजी, मराठी, हिंदी, अर्धमागधी, मानसशास्त्र, इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र.

BA-II Grant-in-aid Division-1

Govt. Approval

University Recent Approval

Compulsory

Optional/Special

Permanent Affiliation

- एनजीसी-३५८५/८९०९/विशि-२, दिनांक. १३ ऑगस्ट, १९८५
- संलग्नता/टी-२/एसजीबी/१०७८९, दिनांक. १६ फेब्रुवारी, २००५
- इंग्रजी, ए.आय.एच.सी., तर्कशास्त्र, सहकार, लोकप्रशासन, पर्यावरणअभ्यास.
- इंग्रजी, मराठी, हिंदी, अर्धमागधी, मानसशास्त्र, इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र.

BA-II Non grant Division-1

Govt. Approval

University Recent Approval

Compulsory

Optional/Special

- एनजीसी-२००९/तुकडया/(३४५/०९)/मशि-३, दिनांक १२/०४/२००२
- संलग्नता/टी-२/गौरकर/१९४५०, दिनांक १९/०३/२००३
- इंग्रजी, ए.आय.एच.सी., तर्कशास्त्र, सहकार, लोकप्रशासन, पर्यावरणअभ्यास.
- इंग्रजी, मराठी, हिंदी, अर्धमागधी, मानसशास्त्र, इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र.

BA-III Grant-in-aid Division- 1

Govt. Approval

University Recent Approval

Compulsory

Special

Permanent Affiliation

- एनजीसी-३५८५/८९०९/विशि-२, दिनांक. १३ ऑगस्ट, १९८५
- शिवाजीवि/संलग्नता/टी-२/विद्यापरिषद वि.क्र.१०३, दि. १५ मे, २०१४
- इंग्रजी
- इंग्रजी, मराठी, हिंदी, इतिहास, भूगोल, अर्थशास्त्र.

Registrar,
Shivaji University,
Kolhapur.

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No 002875

2

BA-III Non grant Division-1

- Govt. Approval** - एनजीसी-२००१/तुकडया/(३४५/०१)/मशि-३, दिनांक १२/०४/२००२
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/गौरकर/११४५०, दिनांक १९/०३/२००३
Compulsory - इंग्रजी
Special - इंग्रजी, मराठी, हिंदी, इतिहास, भूगोल, अर्थशास्त्र.

B.Com.-I Grant-in-aid Division-1

- Govt. Approval** - एनजीसी-३५८५/८९०१/विशि-२, दिनांक. १३ ऑगस्ट, १९८५
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/एसजीबी/१०७८१, दिनांक. १६ फेब्रुवारी, २००५
Compulsory - बिझनेस कम्युनिकेशन-I (इंग्रजी आवश्यक), फायनान्शियल अकाउंटिंग, बिझनेस इकाॅनॉमिक्स-I, प्रिन्सिपल ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट, इन्शुरन्स
Optional - प्रिन्सिपल ऑफ मार्केटींग, मराठी

Permanent Affiliation

B.Com.-I Non grant Division-1

- Govt. Approval** - एनजीसी-२००१/तुकडया/(३४५/०१)/मशि-३, दिनांक १२/०४/२००२
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/गौरकर/११४५०, दिनांक १९/०३/२००३
Compulsory - बिझनेस कम्युनिकेशन-I (इंग्रजी आवश्यक), फायनान्शियल अकाउंटिंग, बिझनेस इकाॅनॉमिक्स-I, प्रिन्सिपल ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट, इन्शुरन्स
Optional - प्रिन्सिपल ऑफ मार्केटींग, मराठी

B.Com.-II Grant-in-aid Division-1

- Govt. Approval** - एनजीसी-३५८५/८९०१/विशि-२, दिनांक. १३ ऑगस्ट, १९८५
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/एसजीबी/१०७८१, दिनांक. १६ फेब्रुवारी, २००५
Compulsory - बिझनेस कम्युनिकेशन-II (इंग्रजी आवश्यक), बिझनेस इकाॅनॉमिक्स-II, को.ऑप. अकाउंटिंग, फंडामेंटल ऑफ इंटरप्रिन्शरशिप, बिझनेस स्टॅटिस्टिक्स, मनी अॅण्ड फायनान्शियल सिस्टिम, पर्यावरणअभ्यास.

Permanent Affiliation

B.Com.-III Grant-in-aid Division-1

- Govt. Approval** - एनजीसी-३५८५/८९०१/विशि-२, दिनांक. १३ ऑगस्ट, १९८५
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/एसजीबी/१०७८१, दिनांक १६ फेब्रुवारी, २००५
Compulsory - बिझनेस एनव्हायरन्मेंट, को-ऑप. डेव्हलपमेंट, बिझनेस रेग्युलेटरी फ्रेमवर्क, मॉडर्न मॅनेजमेंट प्रॅक्टिस.
Optional/Special - अॅडव्हान्स अकाउंटन्सी पेपर १ व २, अॅडव्हान्स बँकींग पेपर १ व २

Permanent Affiliation

BA- Part III Non Grant Subject

- Govt. Approval** - क्रमांक : शिविस-२००५/(१२/०५)/मशि-३ दि. २२ जून २००५.
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP-४९/acs/००५२२ दि. ३०/०७/२०२१
Subject - मानसशास्त्र

----- * * * -----

Place : KOLHAPUR

Date : 09 AUG 2021
No 00189

Registrar,
Shivaji University,
Kolhapur.

लठ्ठे एज्युकेशन सोसायटी, सांगली.

स्व. आण्णासाहेब लठ्ठे हे आपल्या हयातीतच लोकमान्य, विद्वत्मान्य व राजमान्य ठरले होते. कोल्हापूर येथील राजाराम कॉलेजमध्ये ते इंग्रजी विषयाचे नामवंत प्राध्यापक होते. कोल्हापूर संस्थानचे कार्यक्षम दिवाण व पूर्वीच्या मुंबई राज्याचे पहिले अर्थमंत्री या विविध नात्याने महाराष्ट्रात त्यांचा लौकिक होता. सुबत्तेच्या, स्पर्धेच्या जगात शिक्षणाशिवाय बहुजन समाजाला तरणोपाय नाही, हा द्रष्टेपणा त्यांच्याजवळ होता. त्या दृष्टीने बहुजनांच्या उन्नतीसाठी त्यांनी अथक परिश्रम घेतले. त्यांच्या या ऋणातून अंशतः उतराई व्हावे या हेतूने १३ जून १९५१ रोजी 'लठ्ठे एज्युकेशन सोसायटीची' स्थापना करून स्व. आण्णासाहेब लठ्ठे यांचे 'शैक्षणिक संस्थेच्या' रूपाने एक चिरंतन स्मारक उभारण्यात आले. संस्थेचे ब्रीद वाक्य 'सम्यग्दर्शन, ज्ञान, चारित्र्य' असे आहे आणि त्यानुसार संस्थेची वाटचाल सुरु आहे.

लठ्ठे एज्युकेशन सोसायटीने सर्वांगीण शिक्षणाचे उद्दिष्ट डोळ्यापुढे ठेवले असून आतापर्यंत कर्नाटक व महाराष्ट्र राज्यात एकूण ४१ विविध शाखा कार्यक्षमतेने चालविलेल्या आहेत. या विविध शाखांमध्ये पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक स्तरावरील शाळा, एक तंत्रनिकेतन, महिलांसाठी डी. एड. महाविद्यालय, दोन कन्या महाविद्यालये, सहा महिला वसतिगृहे, एक रात्र महाविद्यालय, एक आयुर्वेदिक महाविद्यालय, एक विधी महाविद्यालय व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये यांचा समावेश आहे. तसेच बी.सी.एस्., बी.एस्.सी. बायोटेक्नॉलॉजी (एन्टायर) बी.एस्. सी. (कॉम्प्युटर सायन्स), एम्.ए., एम्.कॉम., बी.सी.ए., एम्.एस्.सी. (कॉम्प्युटर), एम्.एस्.सी. (इलेक्ट्रॉनिक), एम्. एस्.सी. (फिजिक्स) इ. अभ्यासक्रम शिकविण्याची उत्तम सुविधा संस्थेने विविध शाखेत उपलब्ध करून दिली आहे.

श्रीमती गंगाबाई खिवराज घोडावत कन्या महाविद्यालय, जयसिंगपूर.

- कला व वाणिज्य -

शिक्षण ही माणसाला जीवनदृष्टी देणारा, त्यांच व्यक्तित्व घडविणारा सर्वात महत्वाचा संस्कार आहे. या संस्कारानेच आपले जीवन प्रगत होत तस प्रगल्भ होत. बदलत्या काळाची आव्हाने स्विकारत जीवनाची आणि ज्ञानाची असंख्य क्षेत्रे शिक्षणाने उजळून टाकले आहेत. महाविद्यालयीन स्तरावर वेगवेगळ्या रूपातून हे शिक्षण देऊन विद्यार्थी मनावर हा शिक्षण संस्कार रूजविण्याचा प्रयत्न केला जातो.

देशात आणि महाराष्ट्र राज्यात स्त्री शिक्षणाची वाटचाल प्रभावीपणे सुरु आहे. हे लक्षात घेऊनच शिरोळ तालुक्यातील जयसिंगपूर व आसपासच्या ग्रामीण भागातील विद्यार्थिनींची उच्च शिक्षणाची गरज पूर्ण व्हावी या उद्देशाने लठ्ठे एज्युकेशन सोसायटीने शिक्षकदिनी ५ सप्टेंबर १९८५ या रोजी जयसिंगपूर कन्या महाविद्यालयाची स्थापना केली. या महाविद्यालयामुळे अनेक विद्यार्थिनींना पदवी पर्यंतचे शिक्षण घेणे सोयीचे झाले. शिरोळ- नृसिंहवाडी मार्गावर उभ्या असलेल्या या महाविद्यालयातून गेल्या ३५ वर्षांत जवळपास ९००० विद्यार्थिनींनी या महाविद्यालयातून पदवी प्राप्त केली आहे. शैक्षणिक वर्ष सन २०२० - २१ पासून या महाविद्यालयात पदव्युत्तर (एम्. कॉम.) विभागही सुरु होत आहे. तसेच विद्यार्थिनींच्या कला गुणांना वाव देण्यासाठी याच वर्षापासून कौशल्याधारीत व मुल्याधारीत प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करण्याचा मानस आहे.

सांस्कृतिक वातावरण, मुल्याधारीत शिक्षण, चर्चासत्रे व कार्याशाळा यांचे आयोजन या सर्वातून विद्यार्थिनी मन अधिक सुजाण आणि संपन्न बनविण्यासाठी हे महाविद्यालय नेहमीच प्रयत्नशील राहिले आहे.

वरिष्ठ महाविद्यालय (Senior College)

-कला विभाग-

या विभागामध्ये पदवीपर्यंतचा अभ्यासक्रम शिकविला जातो. हा अभ्यासक्रम एकूण तीन वर्षांचा असून बी. ए. भाग १, बी. ए. भाग २, आणि बी. ए. भाग ३ या तीन वर्गांच्या परीक्षा सेमीस्टर पद्धतीनुसार शिवाजी विद्यापीठामार्फत घेतल्या जातात.

प्रवेशासाठी पात्रता :

बी. ए. भाग - १ (B. A. Part I)

१) इंग्रजी, अन्य एक भाषा व कोणतेही चार वैकल्पिक विषय घेऊन महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची इयत्ता १२ वी ची परीक्षा उत्तीर्ण किंवा

२) इंग्रजी व कला शाखेचे कोणतेही तीन वैकल्पिक विषय व २०० गुणांचा व्होकेशनल अभ्यासक्रम घेऊन महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शिक्षण मंडळाची इ. १२ वी ची परीक्षा उत्तीर्ण किंवा

३) इतर विद्यापीठाची अथवा परीक्षा मंडळाची शिवाजी विद्यापीठाने समकक्ष (Equivalent) मान्य केलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थिनीस बी. ए. भाग १ या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश मिळू शकेल. शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर यांचेकडून पात्रता मिळेपर्यंत तिचा प्रवेश केवळ तात्पुरता राहिल.

बी. ए. भाग - २ (B. A. Part II)

शिवाजी विद्यापीठाची बी. ए. भाग १ ची परीक्षा अथवा अन्य विद्यापीठाची शिवाजी विद्यापीठाने बी. ए. भाग-१ ला समकक्ष (Equivalent) मानलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थिनीस बी. ए. भाग-२ मध्ये प्रवेश मिळू शकेल. तसेच शिवाजी विद्यापीठाच्या बी. ए. भाग-१ सेमिस्टर २ च्या परीक्षेमध्ये ए. टी. के. टी. मिळालेल्या विद्यार्थिनीही बी. ए. भाग-२ साठी प्रवेश मिळविण्यास पात्र राहतील.

बी. ए. भाग - ३ (B. A. Part III)

शिवाजी विद्यापीठाची बी. ए. भाग २ ची परीक्षा अथवा अन्य विद्यापीठाची शिवाजी विद्यापीठाने बी. ए. भाग-२ ला समकक्ष (Equivalent) मानलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थिनीस बी. ए. भाग-३ मध्ये प्रवेश मिळू शकेल. तसेच शिवाजी विद्यापीठाच्या बी. ए. भाग-२ सेमिस्टर ४ च्या परीक्षेमध्ये ए. टी. के. टी. मिळालेले त्या विद्यार्थिनीही बी. ए. भाग-३ मध्ये प्रवेश मिळविण्यास पात्र राहतील.

अभ्यासक्रमविषयक व परीक्षा पद्धती -

विशेष सूचना -

बी. ए. भाग १ ला निवडलेल्या चार ऐच्छिक विषयापैकीच बी. ए. भाग २ ला दोन ऐच्छिक विषय निवडता येतील. बी. ए. भाग २ ला निवडलेल्या दोन ऐच्छिक विषयापैकीच बी. ए. भाग ३ ला एक स्पेशल विषय निवडावा लागतो. हे लक्षात घेऊनच विद्यार्थ्यांनी बी. ए. भाग १ साठी विषयाची निवड काळजीपूर्वक करावी.

विद्यार्थिनीने एकदा निवडलेला विषय तिला बदलता येणार नाही. काही अपरिहार्य विशेष परिस्थितीत तो बदलावयाचा असेल तर मा. प्राचार्यांच्या व संबंधित विषय विभाग प्रमुखाच्या लेखी पूर्वसंमतीने ३० जुलै पर्यंतच विषय बदलता येईल. प्रवेशाच्या वेळी निवडलेले विषय हेच विद्यापीठाच्या परीक्षा फॉर्ममध्ये भरणे बंधनकारक आहे. कोणत्याही विषयामध्ये परस्पर बदल केल्यास होणाऱ्या नुकसानीस संबंधीत विद्यार्थिनी जबाबदार राहिल याची नोंद घ्यावी.

बी. ए. भाग - १ (सेमिस्टर १ आणि २)

महाराष्ट्र शासनाने या महाविद्यालयासाठी बी. ए. भाग -१ साठी दोन तुकड्या मंजूर केल्या असून एक तुकडी अनुदानित व दुसरी तुकडी विनाअनुदानित आहे. अनुदानित तुकडीतील प्रवेश पूर्ण झाल्यानंतर येणाऱ्या विद्यार्थिनीस विनाअनुदानित तुकडीमध्ये प्रवेश घ्यावा लागेल व त्याची संपूर्ण फी एकाच वेळी भरावी लागेल. याबाबतीत विद्यार्थिनींची कोणतीही तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.

शिवाजी विद्यापीठ सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून बी. ए. भाग १ ची परीक्षा सेमिस्टर पद्धतीने सीबीसीएस (CBCS) पॅटर्न प्रमाणे परीक्षा सुरू केली आहे. या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीस सहा विषय निवडावे लागतील. यापैकी दोन विषय आवश्यक (Compulsory) व चार विषय ऐच्छिक (Optional) असतील. या चार ऐच्छिक विषयांपैकी एक भाषा विषय असलाच पाहिजे. प्रत्येक विषयाची परीक्षा ही सेमिस्टर पद्धतीने विद्यापीठामार्फत घेतली जाईल. पहिल्या सत्रात पहिली सेमिस्टर परीक्षा ऑक्टोबर/नोव्हेंबर मध्ये घेण्यात येईल व दुसऱ्या सत्रात दुसरी सेमिस्टर परीक्षा मार्च/एप्रिल मध्ये घेण्यात येईल. प्रत्येक सेमिस्टरमध्ये प्रत्येक विषयाची ५० गुणांची लेखी परीक्षा विद्यापीठामार्फत घेतली जाईल. विद्यार्थिनींना उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षेत ५० पैकी किमान १८ गुण मिळविणे आवश्यक आहे.

शिवाजी विद्यापीठाने सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून सेमिस्टर १ साठी "लोकशाही, निवडणूक व सुशासन" व सन २०१८-१९ पासून सेमिस्टर २ साठी "कार्यक्रम किंवा उपक्रम व्यवस्थापन" या विषयांचा समावेश सक्तीचा करणेत आला आहे. हे दोन्ही विषय सर्व विद्यार्थ्यांनीनी स्वयंअध्ययन पद्धतीने शिकायचे आहेत. सेमिस्टर १ साठी "लोकशाही निवडणूक व सुशासन" या विषयाची ५० गुणांची परीक्षा ऑक्टोबरमध्ये घेण्यात येईल. सेमिस्टर २ साठी "कार्यक्रम किंवा उपक्रम व्यवस्थापन" या विषयाची ५० गुणांची परीक्षा मार्चमध्ये घेण्यात येईल. या दोन्ही परीक्षेत ५० गुणांचे वैकल्पिक प्रश्न असतील. विद्यार्थ्यांनीना या परीक्षेत उत्तीर्ण होणेसाठी किमान २० गुण मिळविणे आवश्यक आहे.

या अभ्यासक्रमासाठी महाविद्यालयात खालील विषयांच्या अध्यापनाची सोय आहे.

आवश्यक विषय (Compulsory Subjects)

१) इंग्रजी (English)

२) मराठी/अर्धमागधी/एस. टी. डी. यापैकी कोणताही एक विषय (Marathi/Ardhamagadhi/STD)

ऐच्छिक विषय (Optional Subjects)

या महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या विविध ऐच्छिक विषयांची विभागणी एकूण पाच गटात केलेली आहे. यापैकी कोणतेही चार विषय विद्यार्थिनीला निवडावे लागतील. परंतु अशी निवड करताना निवडलेल्या चार ऐच्छिक विषयात किमान एक भाषा विषय आणि एक सामाजिकशास्त्र विषय असलाच पाहिजे. त्याचप्रमाणे एका गटातील दोन विषयांपैकी एकाच विषयाची निवड करावी.

विषय गट -

१) मराठी (Marathi) किंवा मानसशास्त्र (Psychology)

२) हिंदी (Hindi) किंवा अर्धमागधी (Ardhamagadhi)

३) इंग्रजी (English) किंवा भूगोल (Geography)

४) अर्थशास्त्र (Economics) किंवा राज्यशास्त्र (Political Science)

५) इतिहास (History) किंवा समाजशास्त्र (Sociology)

विषयांची निवड करताना घ्यावयाची काळजी

- १) प्रवेशप्रक्रिया MKCL मार्फत होत असल्याने एकदा प्रवेश घेतल्यानंतर घेतलेल्या विषयात कोणत्याही प्रकारचा बदल करता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.
- २) बी. ए. भाग १ साठी चार ऐच्छिक विषय निवडत असताना १२ वी आर्टस्मध्ये असणारे विषय विचारात घेऊनच विषय निवडावेत.
- ३) विद्यार्थिनींचा विषय निवडीचा अंतिम अधिकार महाविद्यालयाकडील प्रवेश समितीकडे राहिल.

Shivaji University, Kolhapur

Choice Based Credit Sytem (CBCS)

B. A. Part I – Sem I & II (Implemented from academic year 2018-19)

Ability Enhancement Compulsory Course

Sem I		Sem II	
AECC 1	English	AECC 2	English
Core Generic Elective			
Sem I		Sem II	
CGE			
CGE – 1	Marathi	CGE – 2	Marathi
CGE – 3	Hindi	CGE – 4	Hindi
CGE – 7	Ardhmagadhi	CGE – 8	Ardhmagadhi
CGE – 19	Science, Tech. and Development (STD)	CGE – 20	Science, Tech. and Development (STD)

Discipline Specific Core Course (DSC)

DSC A			
Sem I		Sem II	
DSC – A1	Marathi – I	DSC – A13	Marathi – II
DSC – A2	Hindi – I	DSC – A14	Hindi – II
DSC – A3	English – I	DSC – A15	English – II
DSC – A6	Ardhmagadhi – I	DSC – A18	Ardhmagadhi – II
DSC B			
DSC – B1	History – I	DSC – B15	History – II
DSC – B2	Sociology – I	DSC – B16	Sociology – II
DSC – B3	Economics – I	DSC – B17	Economics – II
DSC – B4	Political Science – I	DSC – B18	Political Science – II
DSC – B6	Psychology – I	DSC – B20	Psychology – II
DSC – B10	Geography – I	DSC – B24	Geography – II

DSC: Discipline Specific Core Course - Candidate can opt four courses (Subjects) from DSC.However, Candidate shall opt for at least one language course (subject) from DSC.

CGE : Compulsory Generic Elective - Candidate can opt any one course (Subject).

AECC : Ability Enhancement Core Course (Compulsory English).

(A) Non-Credit Self Study Course : Compulsory Civic Courses (CCC)

For Sem I: CCC – I : Democracy, Elections and Good Governance

(B) Non-Credit Self Study Course : Skill Development Courses (SDC)

For Sem II: SDC – I : Any one from following (i) to (v)

- i) Business Communication & Presentation ii) Event management iii) Personality Development, iv) Yoga & Physical Management v) Resume, Report & proposal writing

बी. ए. भाग - २ (सेमिस्टर ३ आणि ४)

या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीस सात विषयांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करावा लागेल. यापैकी दोन विषय आवश्यक (Compulsory), चार विषय ऐच्छिक (Optional) व एक विषय 'पर्यावरण अभ्यास' हा सक्तीचा विषय घेणे आवश्यक आहे.

आवश्यक विषय **(Compulsory Subjects)-**

१) इंग्रजी (English)

२) तर्कशास्त्र / सहकार / प्राचीन भारताचा इतिहास आणि संस्कृती/ लोकप्रशासन या चार I.D.S.

विषयांपैकी एका विषयाची निवड करावी लागेल. I.D.S. विषय निवडताना खालील दक्षता घ्यावी. जे दोन ऐच्छिक विषय विद्यार्थिनीने निवडलेले असतील त्या ऐच्छिक विषयांपैकी किमान एक ऐच्छिक विषय I.D.S.विषयाला पूरक असणे आवश्यक आहे. जसे

I.D.S. विषय गट

१) तर्कशास्त्र (Logic)

मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्धमागधी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, मानसशास्त्र, इतिहास.

२) सहकार (Co-operation)

अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, समाजशास्त्र.

३) प्राचीन भारताचा इतिहास आणि संस्कृती (AIHC)

इतिहास, हिंदी, अर्धमागधी.

४) लोकप्रशासन (Public Administration)

अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, समाजशास्त्र, भूगोल, मानसशास्त्र.

(उदा. एखाद्या विद्यार्थिनीने हिंदी आणि भूगोल हे दोन विषय निवडले असतील तर त्या विद्यार्थिनीस तर्कशास्त्र किंवा प्राचीन भारताचा इतिहास व संस्कृती या दोन I.D.S. विषयांपैकी कोणताही एक विषय निवडता येतो.)

३) पर्यावरण अभ्यास (Environmental Studies)

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार विद्यापीठ अनुदान मंडळाने पर्यावरण अभ्यास हा विषय बी. ए. भाग-२ या वर्गासाठी सन २००५-०६ या शैक्षणिक वर्षापासून अनिवार्य केला आहे. पर्यावरण अभ्यास या विषयामध्ये उत्तीर्ण झाल्याशिवाय विद्यापीठाचे पदवी प्रमाणपत्र दिले जात नाही. या विषयाची परीक्षा १०० गुणांची असून त्यापैकी ७० गुणांची लेखी परीक्षा विद्यापीठामार्फत मार्च / एप्रिल मध्ये घेतली जाईल.

विद्यार्थिनीला पास होण्यासाठी या लेखी परीक्षेत किमान २८ गुण मिळविणे आवश्यक आहे. उर्वरित ३० गुणांची परीक्षा क्षेत्र भेटीवर आधारित प्रकल्प (Project Wrok) असेल. विद्यार्थिनीला पास होण्यासाठी या परीक्षेत किमान १२ गुण मिळविणे आवश्यक आहे. हा विषय उत्तीर्ण झाल्यानंतर गुणपत्रिकेवर श्रेणी स्वरूपात (Grade) त्याचा निकाल दिला जातो.

ऐच्छिक विषय (Optional Subjects)

बी. ए. भाग -२ साठी एकूण दोन ऐच्छिक विषय विद्यार्थिनींना निवडावे लागतील (या दोन ऐच्छिक विषयांचे प्रत्येकी दोन पेपर्स असतील) बी. ए. भाग १ साठी निवडलेल्या चार ऐच्छिक विषयांमधून कोणतेही दोन ऐच्छिक विषय बी. ए. भाग २ साठी निवडता येतील. तसेच बी. ए. भाग ३ साठी विशेष स्तरावर जो विषय विद्यार्थिनीला निवडायचा असेल; तो विषय बी. ए. भाग २ च्या ऐच्छिक विषयांमध्ये असावा याची विद्यार्थिनींनी दक्षता घ्यावी. खालील चार गटातील ऐच्छिक विषयांपैकी दोन विषय विद्यार्थिनीला निवडता येतील परंतु एका गटातील एकच विषय घेता येईल.

- १) मराठी (Marathi)/ मानसशास्त्र (Psychology)
- २) हिंदी (Hindi)/ अर्धमागधी (Ardhamagadhi)
- ३) इंग्रजी (English) / भूगोल (Geography)
- ४) अर्थशास्त्र (Economics) / राज्यशास्त्र (Political Science)
- ५) इतिहास (History) / समाजशास्त्र (Sociology)

Shivaji University, Kolhapur

Choice Based Credit System (CBCS) (Implemented from academic year 2019-20)

B. A. Part II - Sem III & IV

Ability Enhancement Compulsory Course

Sem III		Sem IV	
AECC 3	English	AECC 4	English

Discipline Specific Core Course (DSC)

DSC C			
DSC - C1	Marathi - III	DSC - C25	Marathi - V
DSC - C2	Marathi - IV	DSC - C26	Marathi - VI
DSC - C3	Hindi - III	DSC - C27	Hindi - V
DSC - C4	Hindi - IV	DSC - C28	Hindi - VI
DSC - C5	English - III	DSC - C29	English - V
DSC - C6	English - IV	DSC - C30	English - VI
DSC - C11	Ardhamagadhi - III	DSC - C35	Ardhamagadhi - V
DSC - C12	Ardhamagadhi - IV	DSC - C36	Ardhamagadhi - VI

DSC D

DSC – D1	History – III	DSC – D29	History – V
DSC – D2	History – IV	DSC – D30	History – VI
DSC – D3	Sociology – III	DSC – D31	Sociology – V
DSC – D4	Sociology – IV	DSC – D32	Sociology – VI
DSC – D5	Economics – III	DSC – D33	Economics – V
DSC – D6	Economics – IV	DSC – D34	Economics – VI
DSC – D7	Political Science – III	DSC – D35	Political Science – V
DSC – D8	Political Science – IV	DSC – D36	Political Science – VI
DSC – D11	Psychology – III	DSC – D39	Psychology – V
DSC – D12	Psychology – IV	DSC – D40	Psychology – VI
DSC – D19	Geography – III	DSC – D47	Geography – V
DSC – D20	Geography – IV	DSC – D48	Geography – VI

Group of Inter Disciplinary Studies (IDS)

I. D. S. SUBJECT	At least one optional subject from the following (DSE)
A.I.H.C.	History, Hindi, Ardhamagadhi
Co-operation	Economics, Politics, History, Sociology
Logic (T)	All Subject
Public Administration	All Subject {Social Science}

AECC : Ability Enhancement Core Course (Compulsory English)

IDS : Inter Disciplinary Studies - Candidate can opt any one course (Subject) as per group chart of IDS.

DSC: Discipline Specific Core Course - Candidate can opt any two courses

(Subjects) from DSC - C & DSC - D Courses (subjects) which were opted in Part I (Sem I & Sem II)

बी. ए. भाग – ३ (सेमिस्टर ५ आणि ६)

या महाविद्यालयामध्ये विशेष स्तरावर खालील विषयांच्या अभ्यासक्रमाची सोय करण्यात आलेली आहे.

१) मराठी २) हिंदी ३) इंग्रजी ४) इतिहास ५) भूगोल ६) अर्थशास्त्र ७) मानसशास्त्र

या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीस बी. ए. भाग २ च्या अभ्यासक्रमासाठी निवडलेल्या ऐच्छिक (Optional) विषयांपैकीच एक विषय विशेष स्तरावरील अध्ययनासाठी निवडावयाचा आहे. या ऐच्छिक विषयांचे ५ पेपर्स असतील याशिवाय इंग्रजी हा एक आवश्यक (Compulsory) विषय घ्यावा लागेल. प्रत्येक विषयाची परीक्षा सेमिस्टर पद्धतीने विद्यापीठामार्फत घेतली जाईल. पहिल्या सत्रात ऑक्टोबर / नोव्हेंबरमध्ये पाचवी सेमिस्टरची परीक्षा तर मार्च/एप्रिल मध्ये सहावी सेमिस्टरची परीक्षा घेतली जाईल. प्रत्येक सेमिस्टरमध्ये प्रत्येक विषयाची ४० गुणांची लेखी परीक्षा विद्यापीठामार्फत घेण्यात येतील. पाचव्या सेमिस्टरसाठी प्रत्येक पेपरसाठी १० गुणांची चर्चासत्र (Seminar) महाविद्यालयामार्फत घेण्यात येतील.

सहाय्या सेमिस्टरसाठी प्रत्येक पेपरसाठी १० गुणांचा गट प्रकल्प (Group Project) महाविद्यालयामार्फत घेण्यात येईल. विद्यार्थिनीला उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षेत ४० पैकी किमान १४ गुण व महाविद्यालयीन चर्चासत्र /गट प्रकल्प परीक्षेत किमान १० पैकी ४ गुण मिळविणे आवश्यक आहे. मात्र या दोन्ही परीक्षेत स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

शिवाजी विद्यापीठाने सन २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षापासून सेमीस्टर ५ साठी 'भारतीय राज्यघटना' (Constitution of India) हा विषय सक्तीचा केला आहे. हा विषय या वर्गातील विद्यार्थिनींनी स्वयंअध्ययन पद्धतीने अभ्यासावयाचे आहे. भारतीय राज्यघटना या विषयाची ५० गुणांची लेखी परीक्षा ऑक्टोबरमध्ये घेण्यात येईल. या परीक्षेसाठी ५० गुणांचे वैकल्पिक प्रश्न असून विद्यार्थिनींनी उत्तीर्ण होण्यासाठी किमान २० गुण मिळविणे आवश्यक आहे. सदरची परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याशिवाय विद्यार्थिनीला बी. ए. ची पदवी मिळणार नाही. याची सर्व विद्यार्थिनींनी नोंद घ्यावी.

- वाणिज्य विभाग -

या विभागामध्ये बी. कॉम्. पदवीपर्यंतचा अभ्यासक्रम शिकविला जातो. हा अभ्यासक्रम एकूण ३ वर्षांचा असून बी. कॉम्. भाग १, बी.कॉम्. भाग २, बी. कॉम्. भाग ३ या तीन वर्गासाठीची परीक्षा विद्यापीठामार्फत घेतल्या जातात.

विद्यार्थिनीने एकदा निवडलेला विषय तिला बदलता येणार नाही. काही अपरिहार्य विशेष परिस्थितीत तो बदलावयाचा असेल तर प्राचार्यांच्या व संबंधित विषय विभाग प्रमुखांच्या लेखी पूर्वसंमतीने ३० जुलै पर्यंतच विषय बदलता येईल. प्रवेशाच्या वेळी निवडलेले विषय हेच विद्यापीठाच्या परीक्षा फॉर्ममध्ये भरणे बंधनकारक आहे. कोणत्याही विषयामध्ये परस्पर बदल केल्यास होणाऱ्या नुकसानीस संबंधित विद्यार्थिनी जबाबदार राहिल याची नोंद घ्यावी.

प्रवेश विषयक -

बी. कॉम्. भाग - १ (B. Com. Part I) (सेमिस्टर १ व २)

महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची कला, वाणिज्य, विज्ञान, व्होकेशनल शाखेची इ. १२ वी ची परीक्षा उत्तीर्ण

किंवा

इतर विद्यापीठाची अथवा परीक्षा मंडळाची शिवाजी विद्यापीठाने १२ वी ला समकक्ष (Equivalent) मानलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थिनीस बी. कॉम्. भाग १ या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश मिळू शकेल. बी. कॉम्. भाग - २ (B. Com. Part II)

शिवाजी विद्यापीठाची बी. कॉम्. भाग १ ची परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या किंवा अन्य विद्यापीठाची शिवाजी विद्यापीठाने बी. कॉम्. भाग-१ ला समकक्ष (Equivalent) मानलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थिनीस बी. कॉम्. भाग-२ च्या अभ्यासक्रमास प्रवेश मिळू शकेल. तसेच शिवाजी विद्यापीठाच्या बी. कॉम्. भाग-१ च्या परीक्षेमध्ये ए.टी.के.टी. मिळालेल्या विद्यार्थिनीसही बी. कॉम्. भाग-२ च्या अभ्यासक्रमास प्रवेश मिळू शकेल. बी. कॉम्. भाग - ३ (B. Com. Part III)

शिवाजी विद्यापीठाची बी. कॉम्. भाग २ ची परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या किंवा अन्य विद्यापीठाची शिवाजी विद्यापीठाने बी. कॉम्. भाग-२ ला समकक्ष (Equivalent) मानलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थिनीस बी. कॉम्. भाग-३ च्या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेता येईल. तसेच शिवाजी विद्यापीठाच्या बी. कॉम्. भाग-२ च्या परीक्षेमध्ये ए.टी.के.टी. मिळालेल्या विद्यार्थिनीलाही बी. कॉम्. भाग-३ च्या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश मिळू शकेल.

अभ्यासक्रम विषयक -

बी. कॉम्. भाग - १ (सेमिस्टर १ आणि २)

शिवाजी विद्यापीठ सन २०१८-१९ पासून बी. कॉम्. भाग -१ ची परीक्षा पॅटर्न सेमिस्टर पद्धतीने घेत आहे. बी.कॉम्. भाग १ चा अभ्यासक्रम खाली नमूद केल्याप्रमाणे आहे. या वर्गासाठी प्रत्येक सत्रासाठी एकूण सहा पेपर्स असतील. प्रत्येक पेपर ५० गुणांचा असेल. या परीक्षा शिवाजी विद्यापीठामार्फत घेतल्या जातात. विद्यार्थिनींना पास होण्यासाठी लेखी परीक्षेत ५० पैकी किमान १८ गुण मिळविणे आवश्यक आहे. पहिल्या सत्रात पहिली सेमिस्टर परीक्षा ऑक्टोबर/नोव्हेंबर मध्ये घेण्यात येईल व दुसऱ्या सत्रात दुसरी सेमिस्टर परीक्षा मार्च /एप्रिल मध्ये घेण्यात येईल.

बी. कॉम्. भाग - १ (सेमीस्टर १ व २ साठी असणारे विषय)

- 1 English for Business Communication (Paper I & II)
- 2 Principles of Marketing (Paper I & II) विपणनाची तत्वे किंवा Marathi मराठी (Paper I & II)
- 3 Insurance विमाशास्त्र (Paper - I & II)
- 4 Micro Economics सूक्ष्म अर्थशास्त्र (Paper - I & II)
- 5 Management Principles and Application व्यवस्थापन तत्वे व उपयोजन (Paper I & II)
- 6 Financial Accounting (Paper I & II) वित्तीय लेखा

Shivaji University, Kolhapur
Choice Based Credit Sytem (CBCS)

B. Com. Sem I & II (Implemented from accademic year 2018-19)

Semester I		Semester II	
Course Code	Course (Subject)	Course Code	Course (Subject)
Core course			
CC-A1	Micro Economics Paper- I	CC-A2	Micro Economics Paper- II
CC-A3	Management Principles & Applications Paper- I	CC-A4	Management Principles & Applications Paper- II
CC-A5	Financial Accounting Paper-I	CC-A6	Financial Accounting Paper-I I
Group A			
GEC-A1	Principles of Marketing Paper- I	GEC- A2	Principles of Marketing Paper- II
GEC-A5	Marathi Paper- I	GEC- A6	Marathi Paper- II
Group B			
GEC- B3	Insurance Paper- I	GEC-B4	Insurance Paper- II
Ability Enhancement Compulsory Course			
AECC-C1	Business Communication Paper- I	AECC- C2	Business Communication Paper- II

Note :

1. CC : Core Course : All courses (subjects) are compulsory. 2.
GEC : Generic Elective Course : Candidate has to select any one course (Subject) from Group A & B. 3.
AECC : Ability Enhancement Compulsory Course : All courses (subjects) are compulsory.

बी. कॉम्. भाग - २ (सेमिस्टर ३ आणि ४)

या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीस सात विषयांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करावा लागेल. पहिल्या सत्रात तिसरी सेमिस्टर परीक्षा ऑक्टोबर / नोव्हेंबर मध्ये घेण्यात येईल व दुसऱ्या सत्रातील चौथी सेमिस्टर परीक्षा मार्च / एप्रिल मध्ये घेण्यात येईल या दोन्ही सेमिस्टर मधील प्रत्येक विषयाची लेखी परीक्षा ५० गुणांची असेल विद्यार्थिनीस पास होण्यासाठी ५० किमान १८ गुण मिळविणे आहे.

सेमिस्टर ३ व ४ साठी असणारे विषय खालीलप्रमाणे

- 1 English for business Communication (Paper - III & IV)
- 2 Environmental Studies पर्यावरण अभ्यास
- 3 Business statistics (Paper - I & II) संख्याशास्त्र
- 4 Macro Economics (Paper - III & IV) स्थूल अर्थशास्त्र
- 5 Corporate Accounting (Paper - I & II) कॉर्पोरेट लेखा
- 6 Money & Financial system (Paper - I & II) पैसा आणि वित्तिय रचना
- 7 Fundamentals of Entrepreneurship (Paper - I & II) उद्योजकतेची मूलतत्वे

पर्यावरण अभ्यास (**Environmental Studies**)

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार विद्यापीठ अनुदान मंडळाने 'पर्यावरण अभ्यास' हा विषय बी.कॉम् भाग-२ या वर्गासाठी सन २००५-२००६ या शैक्षणिक वर्षापासून अनिवार्य केलेला आहे. 'पर्यावरण अभ्यास' या विषयामध्ये पास झाल्याशिवाय विद्यापीठाचे पदवी प्रमाणपत्र मिळणार नाही. नेहमीच्या ६०० गुणांच्या परीक्षेशिवाय ही १०० गुणांची परीक्षा द्यावी लागेल. त्यापैकी ७० गुणांची लेखी परीक्षा विद्यापीठामार्फत मार्च/एप्रिल सेमिस्टर चार मध्ये घेतली जाईल, व ३० गुणाचे क्षेत्र भेटीवर आधारित प्रकल्प (Project work) असेल. तसेच या दोन्ही परीक्षेत स्वतंत्रपणे पास होणे आवश्यक श्रेणीस्वरूपात त्याचा निकाल दिला जातो. पर्यावरण अभ्यास या विषयाची लेखी परीक्षा सेमिस्टर चार मध्ये घेतली जाईल. ही लेखी परीक्षा ७० गुणांची असेल आणि पास होण्यासाठी ७० पैकी २८ गुण मिळविणे आवश्यक आहेत तसेच ३० गुणांचा प्रकल्प असेल आणि पास होण्यासाठी ३० पैकी किमान १२ गुण मिळविणे आवश्यक आहे.

Shivaji University, Kolhapur
Choice Based Credit Sytem (CBCS)

B. Com. Sem III & IV (Implemented from academic year 2019-20)

Semester III		Semester IV	
Course Code	Course (Subject)	Course Code	Course (Subject)
Core course			
CC-B1	Corporate Accounting Paper- I	CC-B2	Corporate Accounting Paper- II
CC-B3	Fundamentals of Entrepreneurship Paper- I	CC-B4	Fundamentals of Entrepreneurship Paper- II
CC-B5	Money and Financial System Paper- I	CC-B6	Money and Financial System Paper- II
CC-B7	Macro Economics Paper- I	CC-B8	Macro Economics Paper- II
Ability Enhancement Compulsory Course			
AECC-C3	Business Communication Paper- III	AECC-C4	Business Communication Paper- IV
AECC-C5	Business Statistics Paper- I	AECC-C6	Business Statistics Paper- II
AECC-EVS	Environmental Studies	AECC-EVS	Environmental Studies

Note :

1. **CC** : Core Course : All courses (subjects) are compulsory. 2.
AECC : Ability Enhancement Compulsory Course : All courses (subjects) are compulsory. 3.
AECC – EVS : Ability Enhancement Compulsory Course – Environmental Studies

बी. कॉम्. भाग – ३ (सेमीस्टर ५ आणि ६)

या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीस सहा विषयांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करावा लागेल. यापैकी चार विषय आवश्यक असून दोन विषय ऐच्छिक आहेत. यामध्ये Banking आणि Accountancy या विषयापैकी एका विषयाची निवड विद्यार्थिनीस करावी लागेल. विद्यापीठामार्फत सेमीस्टर ५ व ६ साठी ४० गुणांची लेखी परीक्षा घेतली जाते व १० गुणांची महाविद्यालयामार्फत अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा असेल. विद्यार्थिनीला लेखी परीक्षेत पास होण्यासाठी ४० पैकी किमान १४ गुण व महाविद्यालयीन अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षेत १० पैकी किमान ४ गुण मिळविणे आवश्यक आहे. या दोन्ही परीक्षेत विद्यार्थिनीला स्वतंत्रपणे पास होणे आवश्यक आहे.

शिवाजी विद्यापीठाने सन २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षापासून सेमीस्टर ५ साठी 'भारतीय राज्यघटना' (Constitution of India) हा विषय सक्तीचा केला आहे. हा विषय या वर्गातील विद्यार्थिनींनी स्वयंअध्ययन पद्धतीने अभ्यासावयाचे आहे. भारतीय राज्यघटना या विषयाची ५० गुणांची लेखी परीक्षा ऑक्टोबरमध्ये घेण्यात येईल. या परीक्षेसाठी ५० गुणांचे वैकल्पिक प्रश्न असून विद्यार्थिनींनी उत्तीर्ण होण्यासाठी किमान २० गुण मिळविणे आवश्यक आहे. सदरची परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याशिवाय विद्यार्थिनीला बी. कॉम्. ची पदवी मिळणार नाही. याची सर्व विद्यार्थिनींनी नोंद घ्यावी.

सेमीस्टर ५ व ६ साठीचे विषय खालीलप्रमाणे.

Compulsory Subject – सक्तीचे विषय

- 1) Business Regulatory Frame Work Law व्यवसाय नियमनविषयक कायदा
- 2) Business Environment व्यावसायिक पर्यावरण
- 3) Co-operative Development सहकाराचा विकास
- 4) Modern Management Practices आधुनिक व्यवस्थापन पद्धती

Optional Subject – ऐच्छिक विषय

- 5) Advanced Accountancy Paper - I
- 6) Advanced Accountancy Paper - II

OR

- 5) Advanced Banking Paper - I
- 6) Advanced Banking Paper - II

अन्य महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींच्या प्रवेशाबाबत

- १) शिवाजी विद्यापीठास संलग्न असलेल्या अन्य कोणत्याही महाविद्यालयातील विद्यार्थिनीला या महाविद्यालयात प्रवेश मिळविण्यासाठी पूर्वी शिकत असलेल्या महाविद्यालयाकडून संस्थांतर दाखला (Transference Certificate) सादर करणे आवश्यक आहे. असा संस्थांतर दाखला सादर करेपर्यंत त्या विद्यार्थिनीचा या महाविद्यालयातील प्रवेश केवळ तात्पुरता (Provisional) समजणेत येईल.
- २) महाराष्ट्र राज्यातील शिवाजी विद्यापीठाखेरीज अन्य विद्यापीठातील तसेच महाराष्ट्र राज्याव्यतिरिक्त अन्य राज्यातील विद्यार्थिनीला या महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.
  - १) स्थलांतर दाखला (Migration Certificate)
  - २) संस्थांतर दाखला (Transference Certificate)

या कागदपत्राची पूर्तता करणे ही विद्यार्थिनीची वैयक्तिक जबाबदारी राहिल व शिवाजी विद्यापीठाने विहित केलेल्या वेळेत त्यांनी या कागदपत्रांची पूर्तता केली नाही; तर त्यामुळे होणाऱ्या परिणामास विद्यार्थिनी स्वतः जबाबदार राहिल.

फीसंबंधीचे नियम

विद्यार्थिनीला महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी शिवाजी विद्यापीठाने ठरवून दिलेल्या नियमानुसार प्रवेश फी भरावी लागेल. सोबत प्रत्येक वर्गासाठीचा अनुदानित व विनाअनुदानित प्रवेश फी चा तक्ता जोडला आहे. विनाअनुदानित तुकडीमध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीस ट्युशन फी दोन हप्त्यामध्ये भरण्यासाठी सवलत दिली जाईल.

- १) इ. १२ वी उत्तीर्ण होऊन बी. ए. भाग १ अथवा बी. कॉम. भाग १ या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या महाराष्ट्र राज्यातील विद्यार्थिनीस प्रवेश अर्जासोबत वरील तक्त्यामध्ये दर्शविलेल्या शुल्क व्यतिरिक्त पात्रता प्रमाणपत्र फी म्हणून रु. ७५/- भरावे लागतील.
- २) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थिनीस पात्रता प्रमाणपत्र शुल्क रु. ३००/- इतके भरावे लागेल.
- ३) परदेशी विद्यार्थिनीस पात्रता प्रमाणपत्र शुल्क डॉलर्स १०० इतके भरावे लागेल.
- ४) डी. एड. उत्तीर्ण होऊन येणाऱ्या विद्यार्थिनीस पात्रता प्रमाणपत्र शुल्क रु. ३००/- इतके भरावे लागेल.
- ५) बी. ए. भाग - २ व बी. कॉम भाग - २ या वर्गातील विद्यार्थिनींना विद्यापीठ नियमानुसार पर्यावरण अभ्यास ह्या नवीन आवश्यक जादा विषयासाठी रु. २७५/- इतके शुल्क भरावे लागेल.
- ६) आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या (ई.बी.सी.) मागास वर्गीय (बी. सी.) विद्यार्थिनींना शैक्षणिक फी मध्ये सवलत आहे.
- ७) विना अनुदानित तुकडीतील विद्यार्थिनींना ट्युशन फी विद्यापीठ नियमानुसार भरावी लागेल.
- ८) मानसशास्त्र बी. ए. भाग ३ ची प्रयोगशाळा फी विद्यापीठ नियमाप्रमाणे घेतली जाईल.

Latthe Education Society's

Smt. Gangabai Khivaraj Ghodawat Kanya Mahavidyalaya, Jaysingpur
B. Com. I Senior Non - Grantable Wing Fee Structure 2020-2021

2020-2021		B. Com. I (N.G.)		
Receipt Item	Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser	SC/ST/NT/OBC/S BC/ Sch & Free	
1 Admission Fee	10.00	10.00	10.00	
2 Tuition Fee				
1 Human Resources	4000.00	4000.00	4000.00	
2 Knowledge Resources	100.00	100.00	100.00	
3 Overhead & any other Charges	200.00	200.00	200.00	
4 Library Fee	100.00	100.00	100.00	
5 Gymkhana Fee	150.00	150.00	150.00	
6 Test & Terminal Exam Fee	20.00	20.00	20.00	
7 Magazine Fee	100.00	100.00	100.00	
8 Association Fee	10.00	10.00	10.00	
9 S. A. Fund	25.00	25.00	25.00	
10 Cultural Fee	100.00	100.00	100.00	
11 University Pro-rata Fee	25.00	25.00	25.00	
12 Identity Card	30.00	30.00	30.00	
13 Library Deposit	50.00	50.00	50.00	
14 Development Fund	150.00	150.00	150.00	
15 Ashwamedh Sports Fee	30.00	30.00	30.00	
16 Calamity Fund	10.00	10.00	10.00	
17 Group Insurance	50.00	50.00	50.00	
18 Extra Curricular Activities	40.00	40.00	40.00	
19 Lead College Fee	25.00	25.00	25.00	
20 E-Services Fee	50.00	50.00	50.00	
21 Eligibility Fee	75.00	75.00	75.00	
22 Self Finance Unit (N.S.S)	10.00	10.00	10.00	
23 Youth Festival Fee	60.00	60.00	60.00	
24 S. U. Youth Hostel Fund Fee	50.00	50.00	50.00	
25 Environmental Studies	0.00	0.00	0.00	
Total Fee Rs.	5470.00	5470.00	5470.00	

Smt. Gangabai Khivaraj Ghodawat Kanya Mahavidyalaya, Jaysingpur
B.A. & B.Com Senior Grantable Wing Fee Structure 2020-2021

Sr. No.	2020-2021 Receipt Item	B.Com.- I / B. A. - I		B.Com.- II / B. A. - II		B.Com.- III / B. A. - III	
		Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser	Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser	Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser
1	Admission Fee	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
2	Tuition Fee	800.00	0.00	800.00	0.00	800.00	0.00
3	Library Fee	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
4	Gymkhana Fee	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
5	Test & Terminal Exam Fee	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
6	Magazine Fee	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
7	Association Fee	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
8	S. A. Fund	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
9	Cultural Fee	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
10	University Pro-rata Fee	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
11	Identity Card	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
12	Library Deposit	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
13	Development Fund	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
14	Ashwamedh Sports Fee	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
15	Calamity Fund	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
16	Group Insurance	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
17	Extra Curricular Activities	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
18	Lead College Fee	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
19	E-Services Fee	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
20	Eligibility Fee	75.00	75.00	0.00	0.00	0.00	0.00
21	Self Finance Unit (N.S.S)	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
22	Youth Festival Fee	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
23	S. U. Youth Hostel Fund Fee	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
24	Environmental Studies	0.00	0.00	300.00	300.00	0.00	0.00
	Total Fee Rs.	1970.00	1170.00	2195.00	1395.00	1895.00	1095.00

B. A. III Psychology Lab Fee Rs. 125/- Extra

Smt. Gangabai Khivaraj Ghodawat Kanya Mahavidyalaya, Jaysingpur
B. A. - I, II, III Senior Non - Grantable Wing Fee Structure 2020-2021

2020-2021		B. A. - I (N.G.)		B. A. - II (N.G.)		B. A. - III (N.G.)			
Receipt Item	Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser	SC/ST/NT/OBC/S BC/ Sch & Free	Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser	SC/ST/NT/OB C Sch & Free	Paying	RCSM (EBC) /SST/PTC/ Ex-Ser	SC/ST/NT/O BC/SBC/ Sch & Free
1 Admission Fee	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
2 Tuition Fee									
1 Human Resources	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00
2 Knowledge Resources	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
3 Overhead & any other Charges	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
4 Library Fee	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
5 Gymkhana Fee	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
6 Test & Terminal Exam Fee	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
7 Magazine Fee	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
8 Association Fee	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
9 S. A. Fund	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
10 Cultural Fee	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
11 University Pro-rata Fee	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
12 Identity Card	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
13 Library Deposit	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
14 Development Fund	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
15 Ashwamedh Sports Fee	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
16 Calamity Fund	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
17 Group Insurance	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
18 Extra Curricular Activities	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
19 Lead College Fee	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
20 E-Services Fee	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
21 Eligibility Fee	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00
22 Self Finance Unit (N.S.S)	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
23 Youth Festival Fee	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24 S. U. Youth Hostel Fund Fee	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
25 Environmental Studies	0.00	0.00	0.00	300.00	300.00	300.00	0.00	0.00	0.00
Total Fee Rs.	6570.00	6570.00	6570.00	6795.00	6795.00	6795.00	6795.00	6570.00	6570.00

B.A. III Psychology & Geography Lab Fee 125/-

प्रवेश रद्द करणेबाबत व रिफंडबाबत

या महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थिनीला आपला प्रवेश काही कारणास्तव रद्द करावयाचा असेल तर तो ३१ जुलै पूर्वी करावा प्रवेश रद्द करण्यासंदर्भातील छापील अर्ज कार्यालयात मिळेल. प्रवेश रद्द चा अर्ज पूर्णपणे भरलेला असावा.पालकांच्या संमतीशिवाय विद्यार्थिनींचा प्रवेश रद्द केला जाणार नाही.

विद्यार्थिनीने आपला प्रवेश रद्द केल्यानंतर UGC Notification October 2018 व शिवाजी विद्यापीठ संदर्भ क्रमांक/संलग्नता/टी-२/५३६ दिनांक: १२/०६/२०२० च्या पत्रानुसार प्रवेश फी खालील नियमानुसार परत केली जाईल.

Sr. No	Percentage of refund of Fees	Point of time when notice of withdrawan of admission is received
1.	100 %	15 days or more before the formally notified last date of admission
2.	90 %	Less than 15 days before the foramally notified last date of admission
3.	80 %	15 days or before the foramally notified last date of admission
4.	50 %	30 days or less, but more than 15 days after foramally notified last date of admission
5.	00 %	More than 30 days after foramally notified last date of admission

परीक्षाविषयक

विद्यापीठाच्या विविध परीक्षांना बसण्यापूर्वी प्रत्येक विद्यार्थिनीने खालील अटींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

- १) महाविद्यालयातील कामकाजाच्या एकूण दिवसांपैकी, प्रत्येक सत्रात वर्गात किमान ८०% तासाला उपस्थिती असलीच पाहिजे.
- २) महाविद्यालयाची सर्व फी भरलेली असली पाहिजे, ग्रंथालय, जिमखाना, इत्यादी अन्य विभागांची बाकी नसल्याबद्दलचे (No dues) प्रमाणपत्र सादर केले पाहिजे.
- ३) बी. ए. भाग १ व बी. कॉम भाग १ च्या विद्यार्थिनींसाठी १० गुणाची शारीरिक शिक्षण परीक्षा अनिवार्य आहे. ही परीक्षा मार्च / एप्रिल मध्ये घेतली जाईल.
- ४) बी. ए. भाग १/ बी. कॉम. भाग १ या वर्गामध्ये प्रवेश घेतलेल्या प्रत्येक विद्यार्थिनीने आपली पात्रता प्रमाणपत्राविषयक सर्व पूर्तता उशिरात उशीरा जुलै महिन्याच्या तिसऱ्या आठवड्या अखेर करावयाची आहे. तसेच अन्य महाविद्यालयामधून आणि विद्यापीठामधून येणाऱ्या विद्यार्थिनींनी ही पात्रता प्रमाणपत्रविषयक पूर्तता नेमून दिलेल्या वेळेत करणे आवश्यक आहे. या प्रमाणपत्राच्या पूर्ततेची संपूर्ण जबाबदारी विद्यार्थिनीची राहिल. आणि ती पार न पडल्यामुळे जर त्यांना विद्यापीठ परीक्षेस बसता आले नाही तर त्याबद्दल महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

अभ्यासेतर उपक्रम

बौद्धिक शिक्षणात विषय प्रतिपादन, स्वाध्याय, वाचन, मनन आणि परीक्षा या अभ्यासाच्या प्रत्येक अवस्थेत परिपूर्णता यावी यासाठी महाविद्यालय प्रयत्नशील आहे. प्राध्यापकांची व्याख्याने, गृहपाठ, स्वाध्याय, समृद्ध ग्रंथालय चाचणी परीक्षा या माध्यमांद्वारे सखोल ज्ञानदानाचे प्रयत्न केले जातात. गरीब विद्यार्थिनींना बुक

बँकेतून पुस्तके उपलब्ध करुन देणे इत्यादी योजनेतून महाविद्यालयाचे सर्व अभ्यासक्रम व्यक्तिनिष्ठ बनविले आहेत.

अभ्यासेतर उपक्रमांचे संयोजन आणि कार्यक्रम यांची जबाबदारी निरनिराळ्या विद्यार्थिनी प्रतिनिधींवर असते. या कार्यक्रमास प्राचार्यांचे प्रोत्साहन व प्राध्यापकांचे मार्गदर्शन मिळते. या सर्व उपक्रमांचा केंद्रबिंदू विद्यार्थिनी हाच असतो. विद्यार्थिनीमधील काही उणीवा दूर करुन तिच्यातील सुप्त गुणांना उजाळा देऊन ती जबाबदार, संयमी व अष्टपैलू समाजघटक म्हणून पुढे यावी यासाठी सर्व प्रकारचे प्रयत्न केले जातात. अभ्यासक्रमाबरोबरच इतर उपक्रमातही विद्यार्थिनीने हिरीरीने भाग घ्यावा यासाठी या महाविद्यालयात खालील उपक्रमांचे नियोजन करण्यात आले आहे.

क्रीडा विभाग

अ) विविध खेळ -

महाविद्यालयात वरिष्ठ विभागातर्फे शिवाजी विद्यापीठाच्या विभागीय व आंतरविभागीय सामन्यांमध्ये विविध प्रकारच्या खेळात भाग घेण्यासाठी सर्वप्रकारे मार्गदर्शन केले जाते. व खेळाडूंना त्या प्रकारच्या सुविधा प्राप्त करुन दिल्या जातात. विशेषतः कबड्डी, खो-खो, वजन उचलणे, टेबल टेनिस, बॅडमिंटन, बास्केटबॉल, क्रिकेट, व्हॉलीबॉल या खेळांना अधिक प्राधान्य दिले जाते. याशिवाय खेळाडूंना आवश्यक ते मार्गदर्शन केले जाते.

ब) शारीरिक शिक्षण -

शिवाजी विद्यापीठाच्या धोरणानुसार या महाविद्यालयात शारीरिक शिक्षण विभाग कार्यरत आहे. या विभागाचे कामकाज तज्ज्ञ शारीरिक शिक्षण संचालकाकडे सोपविले आहे. विविध शारीरिक शिक्षण कसोट्यात भाग घेऊन विद्यार्थिनीनी आपली शारीरिक क्षमता विकसित करावी याकडे विशेष लक्ष पुरविले जाते. बी. ए. भाग १ व बी. कॉम. भाग १ साठी शारीरिक शिक्षण परीक्षा सक्तीची असून वर्षाचे शेवटी या विषयाचे दहा पैकी गुण परीक्षेच्या निकालात विद्यापीठ नियमानुसार मिळविले जातात.

राष्ट्रीय सेवा योजना **N.S.S.**

विद्यार्थिनीस आपल्या भोवतालच्या समाजजीवनाची जवळून ओळख व्हावी आणि त्यांच्या हातून समाजोपयोगी विधायक कार्य व्हावे या दृष्टीने विद्यापीठाने आखलेल्या धोरणानुसार या महाविद्यालयात ही योजना राबविली जात विद्यापीठाने या योजने अंतर्गत २ गट मंजूर केले असून यामध्ये २०० स्वयंसेविका असतात. या गटाचे संचालन व संयोजन महाविद्यालयामधीलच दोन प्राध्यापक प्रकल्प अधिकारी (प्रोग्रॅम ऑफिसर) या नात्याने करतात.

खेडे दत्तक योजनेनुसार महाविद्यालय एक खेडे दत्तक घेते. राष्ट्रीय सेवा योजने मार्फत या खेड्यात ग्राम सफाई, परिसर स्वच्छता, सांडपाण्याची विल्हेवाट, रस्ते दुरुस्ती, वृक्षारोपण, वृक्षसंवर्धन, अंधश्रध्दा निर्मूलन, कुटुंब नियोजन प्रसार, प्रौढ शिक्षण, सांस्कृतिक कार्यक्रम इत्यादी विविध उपक्रम यशस्वीपणे राबविले जातात.

याशिवाय राष्ट्रीय सेवा योजने मार्फत दरवर्षी शिबीर आयोजित केले जाते. यामध्ये श्रमदान, व्याख्याने व इतर विधायक कार्यक्रम राबवले जातात. वर्ष अखेरीस स्वयंसेविका विद्यार्थिनीना प्रमाणपत्रे दिली जातात. याचा त्यांना भविष्यकाळात निश्चित उपयोग होतो.

महाविद्यालयातील विविध मंडळे / विभाग

विद्यार्थिनीच्या कलागुणांना वाव मिळावा व त्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा यासाठी महाविद्यालयात खालील मंडळे/विभाग कार्यरत आहेत.

१) वाङ्मय, वक्तृत्व व निबंध स्पर्धा मंडळ -

विद्यार्थ्यांनीची वाङ्मयविषयक अभिरुची संपन्न व्हावी, त्यांच्या वाचन-लेखन गुणांचा विकास व्हावा, त्यांच्या अंगी सभाधीटपणा यावा, विविध स्पर्धांमध्ये भाग घेऊन त्यांनी यश संपादन करावे यासाठी मंडळातील सर्व सदस्य प्राध्यापक मार्गदर्शन करतात.

२) कला व सांस्कृतिक मंडळ -

नृत्य, नाट्य, संगीत, गीत-गायन, इत्यादी कलागुणांचा विकास करण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थिनींना योग्य ते मार्गदर्शन करून कार्यक्रम आयोजित केले जातात. स्वातंत्र्यदिन, प्रजासत्ताकदिन, थोर विभूतींच्या जयंती-पुण्यतिथी असे कार्यक्रम सामुदायिकरित्या साजरे करून विद्यार्थिनींवर सुसंस्कार केले जातात. नामवंत वक्ते व संशोधक यांचे व्याख्यान आयोजित केले जातात.

३) भितीपत्रक व नियतकालिक मंडळ -

हस्ताक्षर, चित्रकला, सुभाषिते व साहित्य वेच्यांचा संग्रह व लेखन कलेला वाव देऊन त्यांचा विकास करण्याच्यादृष्टीने भितीपत्रकांची योजना केली आहे. ही योजना वर्षभर सातत्याने राबविली जाते. महाविद्यालयाचे 'यशोदा' नियतकालिक हा मानबिंदू आहे. यात महाविद्यालयातील विविध उपक्रमांत भाग घेऊन यशस्वी झालेल्या सर्व विद्यार्थिनींचा गौरव केला जातो. अनेक नवोदित साहित्यिकांना संधी दिली जाते.

४) स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र -

ग्रामीण परिसरातील विद्यार्थिनींना स्पर्धापरीक्षेचे मार्गदर्शन करण्यासाठी या महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र सुरु करण्यात आले आहे. यासाठी 'नोकरी संदर्भ' तसेच सामान्यज्ञान आणि इतर आवश्यक पुस्तकांचा स्वतंत्र विभाग ग्रंथालयात सुरु केला आहे. फॉर्म भरणे, विविध स्पर्धा परीक्षांचे अभ्यासक्रम यांची माहिती विद्यार्थिनींना दिली जाते. स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शक 'लोकराज्य, योजना' यासारखी नियतकालिके उपलब्ध आहेत.

५) व्यवसाय मार्गदर्शन व विद्यार्थी कल्याण मंडळ -

उच्च शिक्षणानंतर व्यवसाय मिळविणे सोयीचे जावे यासाठी विद्यार्थ्यांनीसाठी विविध व्यवसाय तज्ज्ञांची व्याख्याने आयोजित केली जातात. या विषयातील शासकीय अधिकाऱ्यांना पाचारण करून शासनामार्फत विविध व्यवसायांना कोणत्या प्रकारची आर्थिक मदत दिली जाते याविषयी महत्त्वपूर्ण माहिती या मंडळामार्फत दिली जाते.

६) प्रौढ आणि निरंतर शिक्षण विभाग -

राष्ट्रीय सेवा योजने अंतर्गत प्रौढशिक्षण प्रसाराचे कार्य केले जाते. त्याप्रमाणे जे प्रौढ साक्षर झाले आहेत त्यांचा सराव कायम ठेवून त्यांच्यात प्रगती करण्यासाठी विद्यार्थिनींमार्फत प्रयत्न केले जातात.

७) सहल विभाग -

या महाविद्यालयात महाराष्ट्र शासनाच्या नियमानुसारच सहलीचे आयोजन करण्यात येते महाविद्यालया मार्फत जवळपासच्या व दूरवरच्या सहली आयोजित केल्या जातात. निरीक्षण व स्वानुभवातून अनुभव संपन्न ज्ञानार्जन हा प्रमुख हेतू लक्षात घेवून सर्व विद्यार्थिनींसाठी सहलीचे नियोजन केले जाते.

८) अंतर्गत तक्रार निवारण समिती (**Internal Complaints Committee**)

महाविद्यालयात तक्रार निवारण समिती कार्यरत असून विद्यार्थिनींच्या पालकांच्या महाविद्यालयातील सर्व तक्रारीचे निराकरण या समितीमार्फत केले जाते. या समितीचे निमंत्रक मा. प्राचार्य आहेत शिवाय लैंगिक छळ प्रतिबंधक समिती या महाविद्यालयात कार्यरत आहे. लैंगिक छळासंदर्भात येणाऱ्या तक्रारीची दखल या समितीमार्फत घेतली जाते.

९) रॅगिंग प्रतिबंध विभाग -

या महाविद्यालयात रॅगिंग प्रतिबंधक समिती कार्यरत आहे. रॅगिंगच्या संदर्भात विद्यार्थिनींकडून येणाऱ्या तक्रारीची दखल या समितीमार्फत घेतली जाते. ज्या विद्यार्थिनींना रॅगिंगच्या विरुद्ध आपली तक्रार नोंदवायची आहे त्यांनी मा. प्राचार्य किंवा या समितीकडे तक्रार नोंदवावी. केंद्र शासनाच्या **HRD** विभागाच्या तसेच **Supreme Court** च्या आदेशानुसार सर्व विद्यार्थ्यांनीनी अॅन्टी रॅगिंगचा ऑनलाईन फॉर्म भरणे बंधनकारक आहे. **Online** फॉर्म **www.antiragging.in** या वेबसाईटवर भरणेचा आहे.

१०) विवेक वाहिनी मंडळ -

या महाविद्यालयातील विवेक वाहिनी मंडळामार्फत विद्यार्थिनींसाठी विविध विषयावर व्याख्याने आयोजित केली जातात. त्याचबरोबर विद्यार्थ्यांना विविध विषय देऊन चर्चासत्रे आयोजित केली जातात.

ग्रंथालय विभाग

महाविद्यालयात 'स्व. शेठ प्रेमचंदजी खिवराज घोडावत ग्रंथालय' आहे. आमचे ग्रंथालय सर्व विषयांच्या अत्याधुनिक ग्रंथांनी सुसज्ज व समृद्ध असून त्यामध्ये वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या सर्व वर्गांच्या सर्व विषयांच्या पाठ्यपुस्तकांचा आणि संदर्भग्रंथांचा समावेश आहे. ग्रंथालयातून विद्यार्थिनींना १) सभासद कार्डावर २) अभ्यासिकेत ओळखपत्रावर ३) पुस्तक पेढीतून पुस्तकांची देवघेव केली जाते. घरी वाचण्यासाठी सभासदास कार्डावर एक पुस्तक सात दिवसासाठी दिले जाते. ओळखपत्रावर अभ्यासिकेत बसून पुस्तक वाचण्यासाठी दिले जाते. ग्रंथालयामार्फत विद्यार्थिनींना आवश्यक त्या सर्व सेवा सुविधा दिल्या जातात. पुस्तक पेढी योजनेतून विद्यार्थिनींना वर्षभर पुस्तक संच घरी वापरणेसाठी दिला जातो. विविध स्पर्धा परीक्षा, वक्तृत्व-निबंध स्पर्धा, अभ्यासक्रम प्रकल्प, संशोधन यासाठी महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी, माजी विद्यार्थिनी, बहिःस्थ विद्यार्थिनी, इतर व्यक्ती या सर्वांना ग्रंथालयाच्या सुविधांचा लाभ दिला जातो. विद्यार्थिनींमध्ये वाचन संस्कृती वृद्धिंगत व्हावी यासाठी ग्रंथालयामार्फत दरवर्षी 'रिडर्स क्लब' उपक्रम राबविला जातो. या उपक्रमांतर्गत अभ्यासेतर इतर पुस्तक देवघेवीची स्वतंत्र सुविधा दिली जाते. शिवाय 'उत्कृष्ट वाचक' ही स्पर्धा आयोजित करून 'उत्कृष्ट वाचक' म्हणून निवड झालेल्या विद्यार्थिनीस पारितोषिक दिले जाते. ग्रंथालयात ग्रंथ, नियतकालिके, वृत्तपत्रे याबरोबरच दृक्-श्राव्य, साधने, इंटरनेट या इलेक्ट्रॉनिक माहिती साधनाद्वारा विद्यार्थिनी व प्राध्यापक यांना अद्ययावत माहिती उपलब्ध करून दिली जाते. लड्डे एज्युकेशन सोसायटीने श्री. जयकुमार बाबगोंडा पाटील ही 'डिजिटल लायब्ररी' सुरु केली असून सर्व विद्यार्थिनींनी प्रवेश प्रकियेवेळी संस्थेच्या डिजिटल ॲप (LES Digital Library App) वर रजिस्ट्रेशन करून घ्यावे. यामुळे आपल्याला/विद्यार्थिनींना आवश्यक असलेले वाचनसहित्य/ग्रंथ, स्पर्धा परिक्षेची सर्व माहिती व त्यासंदर्भातील ग्रंथ या डिजिटल ॲप वर मिळतील. ही सेवा विद्यार्थिनींना अत्यंत उपयुक्त आहे. ग्रंथालयात ज्युनियर व सिनियर विभागाकडे ३२००० ग्रंथ असून ४४ वेगवेगळ्या विषयाची नियतकालिके व दैनंदिन वृत्तपत्रे घेतली जातात.

सरकारी शिष्यवृत्त्या व फी सवलती

भारत सरकार आणि राज्य सरकार यांचेकडून मिळणाऱ्या सर्व शिष्यवृत्त्या व फी सवलती याचा फायदा या महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींना मिळतो. प्रत्येक शिष्यवृत्ती व फी सवलती यांना विशिष्ट अटी व मुदत असते या संबंधीची सरकारी निवेदने येताच त्या संबंधीच्या सूचना फलकावर लावल्या जातात. अटीस पात्र ठरणाऱ्या विद्यार्थिनीस मुदतीत व विहित नमुना अर्जात आवश्यक ती माहिती भरून आवश्यक त्या कागदपत्रासह कार्यालयात ती सादर करण्याची जबाबदारी विद्यार्थिनीची असते यासाठी वेळोवेळी सूचना फलक पहाणे आवश्यक असते.

शिष्यवृत्त्या व फी सवलती

- १) राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती.
- २) प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षकांच्या मुलींसाठी फी सवलती.
- ३) राज्य गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
- ४) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलींसाठी शिष्यवृत्ती व फी सवलती.
- ५) सेनादलातील जवानांच्या मुलींसाठी फी सवलती.
- ६) माजी सैनिकांच्या मुलींसाठी मिळणाऱ्या फी सवलती
- ७) शारीरिक व्यंग असलेल्या विद्यार्थिनींसाठी शिष्यवृत्त्या.
- ८) आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या वर्गातील (E.B.C.) विद्यार्थिनींसाठी फी सवलती
- ९) मागासलेल्या जातीजमाती मधील (B.C.) विद्यार्थिनींना मिळणाऱ्या फी सवलती व शिष्यवृत्ती (S.C., S.T., V.J.N.T., S.B.C., O.B.C.)
- १०) हिंदी शिष्यवृत्ती.
- ११) सामाजिकशास्त्रे विषयासाठी विद्यापीठ स्तरावरील शिष्यवृत्ती.
- १२) केंद्र व राज्य शासनाची अल्पसंख्याक शिष्यवृत्ती (शासनाच्या नियमानुसार बौद्ध, ख्रिश्चन, पारशी, मुस्लिम व जैन)
- १३) शिवाजी विद्यापीठ गुणवत्ता, क्रीडा शिष्यवृत्ती व इतर पारितोषिके

महाविद्यालयीन गुणवत्ता शिष्यवृत्त्या /फी सवलती आणि पारितोषिके

महाविद्यालयातील विविध वर्गात विशेष गुण संपादन केलेल्या विद्यार्थिनीस विविध गुणवत्ता शिष्यवृत्त्या (Merit Scholarships) दिल्या जातात. तसेच गरीब, होतकरु आणि लायक विद्यार्थिनींना फी सवलती देण्यात येतात. यासंबंधीचे नियम, अटी व अन्य माहिती महाविद्यालयाच्या कार्यालयात मिळेल.

या महाविद्यालयातील हुशार व गुणी विद्यार्थिनींचे कौतुक करून त्यांना सक्रीय प्रोत्साहन देण्यासाठी कांही दानशूर व्यक्तींनी पारितोषिके जाहीर केली आहेत; ती पारितोषिके दिली जातात.

- १) मा. अरुण पाटील, सांगली. यांनी आपल्या आजीच्या नावे प्रत्येक वर्गात प्रथम आलेल्या विद्यार्थिनींसाठी जाहीर केलेले "श्रीमती रुक्मिणीबाई शिवगोंडा पाटील पारितोषिक" दरवर्षी प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनींना वितरित करण्यात येते.
- २) मा. अॅड. नानासाहेब आ. नांद्रेकर, कोल्हापूर यांनी बी. ए. भाग १ व बी. ए. भाग २ या वर्गात अर्धमागधी विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनींसाठी "मा. अॅड. नानासाहेब आ. नांद्रेकर, अर्धमागधी पारितोषिक" जाहीर केले असून ते दरवर्षी यशस्वी विद्यार्थिनींना दिले जाते.
- ३) शेठ खिवराज घेवरचंद घोडावत चॅरिटेबल ट्रस्ट, जयसिंगपूर व घोडावत फॅमिली चॅरिटेबल ट्रस्ट, जयसिंगपूर या ट्रस्टकडून शैक्षणिक, क्रीडा व अन्य अध्ययनपूरक क्षेत्रात उल्लेखनीय यश प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थिनींसाठी विविध पारितोषिके जाहीर करण्यात आली असून ती अनुक्रमे "शेठ खिवराज घेवरचंद घोडावत पारितोषिक" व "शेठ दानचंद घोडावत पारितोषिक" या नावाने दरवर्षी उल्लेखनीय यश संपादन करणाऱ्या विद्यार्थिनींना प्रदान केली जातात.
- ४) या महाविद्यालयातील माजी अधीक्षक श्री. सुभाष भ. चपणे यांनी आपल्या वडिलांच्या नांवे बी. ए. भाग - ३ व बी. कॉम. भाग - ३ च्या वर्गात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनींसाठी "श्री भरमाप्पा दादा चपणे पारितोषिक" जाहीर केलेले आहे. दरवर्षी अशा प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनींसाठी ते वितरित करण्यात येते.

- ५) कै. रुक्मिणीबाई दामोदर कुलकर्णी, दत्तवाडकर शिष्यवृत्ती बी. कॉम. भाग - ३ या वर्गात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस सौ. स्मिता धनंजय परांजपे यांच्याकडून विद्यार्थिनीस रोख पारितोषिक यांच्या स्मरणार्थ दिले जाते.
- ६) डॉ. सौ. माधुरी राजीव शिंदे यांचेकडून त्यांच्या मातोश्रींच्या स्मरणार्थ स्व. श्रीमती प्रा. विद्यादेवी दत्ताजीराव गायकवाड बी. कॉम. भाग - १, २ व ३ या वर्गात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस रोख पारितोषिक दिले जाते.
- ७) प्रा. नारायण कृष्णा दाभाडे यांचेकडून त्यांच्या मातोश्री स्व. हौसाबाई कृष्णा दाभाडे यांच्या स्मरणार्थ बी. ए. भाग - ३ इंग्रजी विभागात इंग्रजी विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस रोख पारितोषिक दिले जाते.

महत्वाच्या सूचना -

परीक्षांच्या तारखा, फॉर्म भरण्याच्या तारखा व इतर माहिती तसेच शिष्यवृत्ती, बक्षिसे, महाविद्यालयीन सवलतीची माहिती, क्रीडा विभाग, ग्रंथालय इत्यादी बाबतचे नियम सूचना फलकांवर वेळोवेळी लावले जातील. हे नियम वेळच्यावेळी पाहण्याची जबाबदारी विद्यार्थिनीची आहे. ते नियम वेळच्यावेळी न पाहिल्यामुळे जर कोणा विद्यार्थिनीचे नुकसान झाले तर त्यांची जबाबदारी महाविद्यालयावर रहाणार नाही.

महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थिनींनी खालील नियमांचे काटेकोरपणे पालन करणेचे आहे.

- १) विद्यार्थिनींनी महाविद्यालयात प्रवेश घेताना व परीक्षेचे फॉर्म भरताना विद्यापीठाच्या नियमानुसारच विषयाची निवड करावी. चुकीचे विषय निवडल्यास होणाऱ्या नुकसानीस महाविद्यालय जबाबदार रहाणार नाही.
- २) विद्यार्थिनींनी प्रवेश अर्ज तपासून घेतल्यानंतर २ दिवसात प्रवेश घेणे बंधनकारक राहिले. अन्यथा होणाऱ्या नुकसानीस महाविद्यालय जबाबदार रहाणार नाही.
- ३) या महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यापासून आठ दिवसांच्या आत प्रत्येक विद्यार्थिनीने आपले ओळखपत्र तयार करून घेतले पाहिजे. सदरचे ओळखपत्र विद्यार्थिनीने महाविद्यालयात वावरत असताना गळ्यात घालणे आवश्यक आहे. ओळखपत्राशिवाय एखादी विद्यार्थिनी महाविद्यालयाच्या आवारात वावरताना आढळून आल्यास तिच्यावर शिस्तभंगाची कारवाई केली जाईल.
- ४) प्रत्येक विद्यार्थिनीने महाविद्यालयातील सर्व तासांना नियमितपणे वेळेवर उपस्थित राहिले पाहिजे.
- ५) वर्गामध्ये तास सुरू असताना गोंगाट करणे, अन्य उपद्रवकारक हालचाली करणे किंवा व्हरांड्यांत रेंगाळणे या बाबी शिस्तभंगाच्या असल्याने त्यांची गंभीर दखल घेतली जाईल. आपल्या वर्गाचा तास नसेल तर विद्यार्थिनींनी महाविद्यालयाच्या व्हरांड्यात रेंगाळू नये.
- ६) या महाविद्यालयातील शिक्षक आणि प्रशासकीय सेवक यांच्याबरोबर विद्यार्थिनीने सहकार्याने आणि सौजन्याने वागले पाहिजे.
- ७) या महाविद्यालयाशी संबंधित नसणाऱ्या मित्र-मैत्रिणींना विद्यार्थिनी-विद्यार्थिनीना महाविद्यालयाच्या आवारात आपल्यासोबत आणू नये. तसे आढळल्यास संबंधित विद्यार्थिनीचा प्रवेश रद्द केला जाईल.
- ८) प्राचार्यांच्या लेखी अनुमतीशिवाय विद्यार्थिनींनी महाविद्यालयाच्या परिसरात कोणतीही सभा, व्याख्याने, पोस्टर्स लावणे, करमणुकीचे / वाढदिवसाचे कार्यक्रम आयोजित करता येणार नाहीत अथवा गुप/संघटना स्थापन करता येणार नाहीत.
- ९) जिमखान्यातील साहित्य, ग्रंथालयातील पुस्तके व अन्य अभ्याससामुग्री महाविद्यालयातील फर्निचर आणि इतर मालमत्तेला एखाद्या विद्यार्थिनीकडून नुकसान पोहोचल्यास त्याची भरपाई सदरची विद्यार्थिनी आणि त्याचे पालक यांचेकडून करण्यात येईल.

- १०) महाविद्यालयाच्या संपूर्ण परिसरामध्ये आपण कॅमेऱ्याच्या निरीक्षणाखाली असल्यामुळे कोणतेही आक्षेपार्ह किंवा गैरवर्तन आढळून आल्यास आपला प्रवेश विनासूचना रद्द केला जाईल.
- ११) ज्या विद्यार्थिनींना कॅरेक्टर सर्टिफिकेट, बोनाफाईड सर्टिफिकेट, ट्रान्स्फरन्स सर्टिफिकेट इ. दाखले पाहिजे असतील, त्यांनी तशा प्रकारचा अर्ज योग्य त्या शुल्कासहित कार्यालयात किमान तीन दिवस आधी केला पाहिजे.
- १२) या महाविद्यालयाची शिस्त व त्यासंबंधीच्या नियमांचे उल्लंघन करून बेशिस्त आणि बेजबाबदार वर्तन करणाऱ्या विद्यार्थिनींवर योग्य ती कडक कारवाई केली जाईल. त्यामुळे होणाऱ्या नुकसानीस केवळ ती विद्यार्थिनीच जबाबदार राहिल.
- १३) वेळोवेळी होणारे विद्यापीठाचे, कॉलेजचे, शासकीय फीबाबतचे निर्णय व त्यामध्ये होणारे बदल विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहतील.
- १४) वर उल्लेख केलेले आणि यापुढे वेळोवेळी करण्यात येणारे विशेष नियम हे या महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थिनींवर बंधनकारक असून ते प्रत्येक विद्यार्थिनीस व त्याच्या पालकास मान्य आहेत असे गृहीत धरण्यात आलेले आहे.
- १५) विद्यार्थिनींसाठी कार्यालयात व ग्रंथालयात सूचना व तक्रार पेटी ठेवलेली आहे. त्याचा योग्य वापर करावा.
- १६) मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार जे विद्यार्थिनी रॅगिंग करताना सापडतील किंवा ज्या विद्यार्थ्यांनीच्या विरुद्ध अशी तक्रार येईल त्या विद्यार्थ्यांनीचे प्रवेश ताबडतोब रद्द करण्यात येतील तसेच त्यांच्या विरुद्ध पोलीस स्टेशनमध्ये गुन्हा नोंद करण्यात येईल. ज्या विद्यार्थ्यांनीना रॅगिंगच्या विरुद्ध आपली तक्रार नोंदवायची आहे त्यांनी मा. प्राचार्य किंवा रॅगिंग प्रतिबंधक समितीच्या प्रमुखाकडे तक्रार नोंदवावी.
- १७) महाविद्यालयामध्ये अगर महाविद्यालयाच्या बाहेर महाविद्यालयाच्या प्रतिष्ठेस बाधा आणणारे वर्तन विद्यार्थिनीने करता कामा नये.
- १८) एखाद्या विद्यार्थिनीच्या संदर्भात प्राचार्यांनी पालकास भेटण्यास बोलाविल्यास त्यांनी तातडीने येणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्या विद्यार्थिनीच्या बाबतीत प्राचार्य योग्य ती कारवाई करतील. त्यासंदर्भात नंतर कोणतीही तक्रार व सबब चालणार नाही.
- १९) महाविद्यालयाच्या आर्थिक व्यवहाराची वेळ सकाळी ०९.०० ते दुपारी २.०० वाजेपर्यंत राहिल.

प्रवेश तक्रार निवारण समिती	
मा. प्र. प्राचार्य. डॉ. ए. एस्. भिलवडे	– अध्यक्ष
मा. प्रा. डॉ. डी. बी. कर्णिक	– निमंत्रक
मा. प्रा. डॉ. सौ. एम्. आर. शिंदे	– सदस्य
श्री. आर. बी. देखणे	– सदस्य

प्राचार्य

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांच्या वतीने विद्यार्थी कल्याण विविध योजना राबवल्या जातात. त्या खालीलप्रमाणे त्याचा विद्यार्थिनीनी लाभ घ्यावा. ह्या संदर्भातील अधिक माहितीसाठी विद्यापीठाच्या [www.unishivaji.ac.in-students-students welfare-Department of students welfare](http://www.unishivaji.ac.in-students-students-welfare-Department-of-students-welfare) या संकेत स्थळाचा वापर करावा.

Activities:-

- Student safety insurance scheme
- University level intercollege youth festival
- Drama presentation competition
- University level workshop / seminars/ training :
- Student personality development workshop
- Cultural development workshop
- University representative youth leadership development workshop (Shiledar Shibir)
- Districtwise Chhatrasabha (youth parliament)
- NatyaAbhivachan workshop
- Speech skill development workshop
- Career Guidance Programme
- Anchoring skill development workshop
- Street play skill development workshop
- Students motivational workshop

Student Leadership Activities:-

- College level students' council
- University Colleges & dept. student council
- University students' council

For the college level activities:-

- Globalization rising workshop or Seminars
- Employment skill development guidance workshop
- Personality development cell
- Stress management & guidance cell

Special programme for Girl students:-

- Yuvati Sabha workshop
- Personality development cell

DECLARATION

As per the provision in the Maharashtra Public University Act 2016,

I Smt. .... applied /admitted for .....course

in the subject of ..... hereby sign a declaration to the effect that,

I submit myself to the disciplinary jurisdiction of the Vice-chancellor or any other

authority or body concerned and shall observe and abide by the rules or supplementary

rules made by the said officers , authorities or bodies in that behalf from time to time.

Place:

Signature of the Applicant

Date:

No.

Latthe Education Society's
**Smt. Gangabai Khivaraj Ghodawat Kanya
Mahavidyalaya, Jaysingpur**

YEAR : 2021 -22

IDENTITY CARD INFORMATION

Signature

Attach your
recent colour
photo here

फोटो स्टेपल करू नये.
डिंकाने चिकटवावा.

Student's Name (Surname First) .....

.....

Class : ..... Roll No. : .....

Date of Birth : ..... Mob. No. : .....

Address : .....

.....

E-mail - ..... Blood Group - .....

College CIN No - ..... Aadhaar No. ....